

SLOVENIJA | 12. JUNIJ 2025

2. NACIONALNA OKROGLA MIZA

FINANCIRANJE TRAJNOSTNIH IN ENERGETSKO UČINKOVITIH PROJEKTOV V SLOVENIJI

Organizatorji: Zavod za gradbeništvo Slovenije (ZAG), Gospodarska zbornica Slovenije, Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala (CCIS/CCBMI) in Institut Jožef Stefan, Center za energetske učinkovitost (JSI EEC), skupaj s projektom RENOINVEST.
S podpora: Ministrstva za okolje, podnebje in energijo ter projekta LIFE IP CARE4CLIMATE.

Projekt sofinancira Evropska unija iz programa za
okolje in podnebne ukrepe (LIFE) na podlagi sporazuma o nepovratnih sredstvih št. 101120412

**15
GOVORCI
IN
MODERATORJI**

**67
UDELEŽENCI**

5 ZASEDANJ

Pozdrav in uvodno plenarno zasedanje | Skupno tematsko zasedanje | 2 vzporedni okrogli mizi | Zaključno plenarno zasedanje

01

TEMATSKO ZASEDANJE

**Programi
Financiranja
In Instrumenti**

02

VZPOREDNA OKROGLA MIZA 1

**Krožna
Gradnja In
Trajnostni
Gradbeni
Proizvodi**

03

VZPOREDNA OKROGLA MIZA 2

**Razvoj
finančnih
instrumentov in
naložbenih
procesov ter
dodatne potrebe
po financiranju**

TEMATSKO ZASEDANJE

PROGRAMI FINANCIRANJA IN INSTRUMENTI

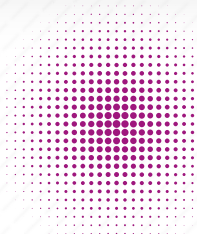
- ☐ Udeleženci so pozvali k preglednemu, večletnemu okviru financiranja, ki bi usklajeval nepovratna sredstva, posojila, jamstva in tehnično pomoč. Predhodne informacije o časovnih načrtih programov, upravičenosti in zahtevah glede dokazil so bile ocenjene kot potrebne, da bi upravičenci lahko pripravili projekte pred roki za financiranje.
- ☐ V razpravi so bile razložene vloge nepovratnih sredstev in povratnega financiranja. Ciljno usmerjena nepovratna sredstva so bila predlagana za vrzeli v cenovni dostopnosti, ranljiva gospodinjstva, javne koristi in pripravo projektov, medtem ko bi posojila, jamstva in zasebni kapital podpirali ekonomsko vzdržni del naložbe.
- ☐ SID banka je predstavila načrtovani instrument za energetske učinkovitost v višini približno 22 milijonov € do vključno leta 2029 v okviru holdinškega sklada. Predlagani pristop je združeval posojilna sredstva z možnostjo nepovratnega dela ali delnega odpisa glavnice, vezanega na preverjene rezultate in veljavne omejitve državnih pomoči.
- ☐ Nizka stopnja koriščenja obstoječih programov financiranja je pokazala pomen zasnove programov in pripravljenosti projektov. Udeleženci so pozvali k razširitvi upravičenosti, kjer je to utemeljeno, ter k zgodnji podpori za energetske preglede, načrte, dovoljenja, odločitve glede lastništva in dokumentacijo za naročanje.
- ☐ Jamstva so bila predlagana za prenovo večstanovanjskih stavb, daljinsko ogrevanje, podjetja ESCO in portfelje manjših projektov. Udeleženci so podprli tudi preizkušanje modelov odplačevanja iz rezervnega sklada, prek računov ter drugih modelov, vezanih na premoženje, z ustreznim varstvom potrošnikov in jasnimi dogovori med vključenimi organizacijami.
- ☐ Standardizirana dokumentacija, kazalniki uspešnosti in spremljanje so bili prepoznani kot načini za zmanjšanje transakcijskih stroškov. Udeleženci so pozvali k stalnemu spremljanju koriščenja programov in zgodnjemu prilagajanju, kadar je nizko povpraševanje kazalo na neustrezne pogoje ali nezadostne zmogljivosti za pripravo.

VZPOREDNA OKROGLA MIZA 1

KROŽNA GRADNJA IN TRAJNOSTNI GRADBENI PROIZVODI

- ☐ Udeleženci so pozvali k jasnejšim in bolj poenostavljenim postopkom za prenehanje statusa odpadka in razvrščanje stranskih proizvodov. Negotovost glede razvrščanja materialov je bila prepoznana kot ovira, ki preprečuje, da bi se tehnično uporabni gradbeni materiali vrnili na trg.
- ☐ Za inovativne proizvode, proizvode na biološki osnovi ter ponovno uporabljene in reciklirane proizvode so bili predlagani sorazmerni postopki preizkušanja, ocenjevanja in certificiranja. V razpravi je bila izpostavljena potreba po laboratorijskih zmogljivostih, akreditiranih metodah ter podpori za okoljske deklaracije proizvodov in digitalne potne liste proizvodov.
- ☐ Udeleženci so podprli tehnološko nevtralna okoljska in funkcionalna merila namesto prednostne obravnave ene same kategorije materialov. Javno naročanje je bilo obravnavano kot sredstvo za ustvarjanje povpraševanja po preverjenih krožnih proizvodih prek zahtev glede učinkovitosti, stroškov v življenjskem ciklu in inovacij.
- ☐ MSP so pripravo projektnih predlogov prepoznala kot pomembno omejitev svojih zmogljivosti. V razpravi je bil podan poziv k stalni podpori pri izbiri ustreznih možnosti financiranja, iskanju partnerjev ter oblikovanju konzorcijev in pripravi vlog, namesto da bi se zanašali le na splošne informacije o razpoložljivih razpisih.
- ☐ Predlagana je bila interoperabilna platforma za informacije o materialih, ki bi izboljšala sledljivost in povezala vire sekundarnih materialov z morebitnimi uporabniki. Skupne klasifikacije in dokumentacija so bile obravnavane kot načini za zmanjšanje negotovosti in podporo ponovni uporabi z višjo vrednostjo.
- ☐ Udeleženci so podprli prednostno obravnavo prenove pred rušitvijo in novogradnjo, skupaj s selektivno razgradnjo in ponovno uporabo materialov. V razpravi je bila krožna gradnja povezana s podatki o stavbnem fondu, kulturno dediščino, strokovnimi znanji in spretnostmi ter ocenjevanjem življenjskega cikla.

VZPOREDNA OKROGLA MIZA 2

RAZVOJ FINANČNIH INSTRUMENTOV IN NALOŽBENIH PROCESOV TER DODATNE POTREBE PO FINANCIRANJU

- ☐ Eko sklad je predstavil svoj pilotni model, ki združuje nepovratna sredstva za prenovo s pogodbenim zagotavljanjem prihrankov energije ali posojili v breme rezervnega sklada. V okviru razpisa iz leta 2024 je bilo prejetih sedem vlog za posojila v breme rezervnega sklada, od katerih je bilo pet odobrenih in pogodbeno urejenih, dve pa sta bili v času okrogle mize še v obravnavi. V okviru tega razpisa ni bila prejeta nobena vloga za pogodbeno zagotavljanje prihrankov energije.
- ☐ Model rezervnega sklada je ponujal posojila z 0-odstotno obrestno mero skupaj z nepovratnimi sredstvi v višini do 60 % upravičenih stroškov ter s polno podporo za upravičeni delež, ki pripada socialno ranljivim lastnikom. Soglasje vseh lastnikov je ostalo velika ovira, kar je spodbudilo razpravo o dopolnilnih posojilih za posamezne lastnike in alternativnih ureditvah odločanja, kjer je to pravno mogoče.
- ☐ Udeleženci so pozvali k namenski podpori enotnih kontaktnih točk za večstanovanjske stavbe, ki bi zajemala usklajevanje lastnikov, tehnično projektiranje, finančno načrtovanje in izvedbo. Predlagano je bilo vnaprejšnje financiranje projektne dokumentacije za vzpostavitev nabora zrelih projektov celovite prenove.
- ☐ Naložbe v daljinsko ogrevanje so bile obravnavane kot področje, ki zahteva celovit, dolgoročen okvir za proizvodnjo, omrežja in shranjevanje. Udeleženci so poudarili potrebo po uskladitvi razogljčenja z zanesljivostjo oskrbe, cenovno dostopno toploto in tehničnimi okoliščinami posameznih sistemov.
- ☐ Sidrne naložbe in jamstva so bili predlagani za obravnavo tveganj zgodnjih faz in povpraševanja ter za mobilizacijo dodatnega kapitala. Udeleženci so pozvali tudi k pogojem financiranja in standardnim predpostavkam o stroških, ki bi odražali dejanske razmere pri projektih daljinskega ogrevanja in skupne prenove.
- ☐ V razpravi je bil podan poziv k sistematičnemu učenju iz pilotnih projektov, vključno z razlogi, zakaj vloge niso oddane ali so umaknjene. Predlagano je bilo spremljanje časa odločanja in preostalih tveganj za podporo pravočasnim izboljšavam finančnih instrumentov.

